

ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ

Συνοπτική έκθεσις πεπραγμένων τοῦ ἔτους 1980

Βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου.— Ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰσαχθέντων νέων βιβλίων, τευχῶν, ἀνατύπων καὶ περιοδικῶν ἔφθασε κατὰ τὸ λήγον ἔτος τοὺς 260 τίτλους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους 130 ἀποτελοῦν προσφορὰς συγγραφέων καὶ ἐκδοτῶν πρὸς τὸ Κέντρον καὶ γιὰ ἀναγγελίαν στὴν Ἑπετηρίδα «Φιλοσοφία» ἢ ἀνταλλαγὴ μὲ αὐτὴν (10 ἑλληνικὰ καὶ 16 ξένα Περιοδικά). Τὸ μεγαλύτερο μέρος τῶν προσκτήσεων αὐτῶν ἔχει ἐνταχθῇ στὴν Βιβλιοθήκη καὶ στὶς Δελτιοθήκες τοῦ Κέντρου (ἀλφαβητικός, συστηματικός καὶ κατάλογος κατὰ συγγραφεῖς). Ἐπλουτίσθη ἐπίσης ἡ εἰδικὴ βιβλιογραφία τῶν Προσωκρατικῶν, τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους (γιὰ τοὺς δύο τελευταίους μὲ τὰ δελτία τῆς Γαλλικῆς Βιβλιογραφίας Περιοδικῶν). Γιὰ τὶς ἀγορὰς βιβλίων τοῦ ἔτους 1980 ἀπορροφήθησαν συνολικὰ 95 000 δρχ. (78.000 γιὰ ξένα καὶ 17.000 γιὰ ἑλληνικὰ βιβλία). Ἀπὸ τὶς προσφορὰς σημαντικώτερη εἶναι τοῦ Ὁργανισμοῦ Ἐκδόσεως Διδακτικῶν Βιβλίων (συγγράμματα Φιλοσοφίας ἐκδόσεώς του). Ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν ἐντύπων καθε κατηγορίας τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Κέντρου εἶναι σήμερα 3340 τίτλοι.

«Λεξικὸν τῶν Προσωκρατικῶν».— Γιὰ τὴν ἔκδοση τοῦ Α' τόμου τοῦ Λεξικοῦ (Α - Ι) ὁριστικοποιήθηκαν μὲ τὴν σύμπραξιν ὅλων τῶν Συντακτῶν τοῦ Κέντρου καὶ δακτυλογραφήθηκαν ἤδη ὅλα σχεδὸν τὰ λήμματα τοῦ στοιχείου Α (470 λήμματα), τὰ ὁποῖα ἀντιπροσωπεύουν πλέον τοῦ 1/3 τῆς ὕλης τοῦ Α' τόμου. Κατὰ τὴν φάσιν αὕτῃ τῆς ἐργασίας ἀντιμετωπίσθησαν καὶ πολλὰ θέματα γενικοῦ χαρακτῆρος προκειμένου νὰ συνταχθοῦν τὰ Προλεγόμενα καὶ ἡ Βιβλιογραφία τοῦ τόμου. Ἐξ ἄλλου διεξήχθη ὁ ἀπαραίτητος διαγωνισμὸς γιὰ τὴν ἐπιλογὴ καταλλήλου ἀναδόχου ἐκτυπώσεως τοῦ ἰδιοτύπου τούτου ἔργου καὶ ὑπεγράφη ἤδη ἡ σχετικὴ Σύμβασις. Ἐγίνε ἐπίσης ἡ προμήθεια τοῦ καταλλήλου χάρτου προελεύσεως ἑξωτερικοῦ γιὰ τὸ σύνολο τοῦ ἔργου. Οὕτω εἶναι πλέον δυνατὴ ἡ ἄμεση ἔναρξις στοιχειοθεσίας τοῦ Λεξικοῦ, ἐνῶ συνεχίζεται μὲ ἐντατικὸ ρυθμὸ ὁ ἔλεγχος, συζήτηση καὶ ὁριστικοποίησις τῶν λημμάτων τοῦ ὑπολοίπου μέρους τοῦ Α' τόμου.

Ἑπετηρὶς τοῦ Κέντρου «Φιλοσοφία».— Τὴν 5.3.1980 ἐκυκλοφόρησε ὁ διπλὸς τόμος 8 - 9 (1978 - 79) τῆς Ἑπετηρίδος «Φιλοσοφία» μὲ σύνολο σελίδων 506. (Γιὰ τὴν σύνθεσιν τῆς ὕλης τοῦ τόμου ἐδόθησαν στοιχεῖα στὴν Ἑκθεσιν Πεπραγμένων τοῦ 1979). Καὶ τοῦ τόμου αὐτοῦ ἡ ζήτησις

υπῆρξε σταθερή τόσο στο ἐσωτερικό όσο και στο ἐξωτερικό. Στους συνδρομητὰς τοῦ ἐξωτερικοῦ προσετέθησαν καὶ ἄλλα Πανεπιστήμια καὶ Ἰδρύματα (μεταξὺ τῶν ὁποίων τῆς Ἰαπωνίας, Νέας Ζηλανδίας κλπ.). Συνεχίζεται ἐπίσης ἡ διάθεση παλαιότερων τόμων, ἡ ὁποία ἐντείνεται μὲ τὴν κυκλοφορία κάθε νέου τόμου. Προεργασία γιὰ τὸν ἐπόμενο τόμο, καίτοι ἡ συγκεντρωμένη ὕλη εἶναι ἐπαρκής, δὲν ἄρχισε ἀκόμη γιὰ νὰ μὴ καθυστερήσῃ ἡ ἐργασία τοῦ «Λεξικοῦ τῶν Προσωκρατικῶν», ἡ ὁποία γίνεται ἀπὸ τὶς ἴδιες ὀλίγες δυνάμεις τοῦ Κέντρου.

Αὐτοτελεῖς ἐκδόσεις τοῦ Κέντρου.— Τὴν 1.4.1980 ἐκυκλοφόρησε ὁ τόμος Πλάτωνος Θεαίτητος. Εἰσαγωγή, ἀρχαῖο καὶ νεοελληνικὸ κείμενο I. Ν. Θεοδωρακοπούλου, 268 σελίδες. Ἡ ἀγοραστικὴ κίνηση τοῦ βιβλίου ὑπῆρξε ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν μεγάλη καὶ συνεχίζεται σταθερά. Εἰς τὸν ἡμερήσιο καὶ περιοδικὸ τύπο ἐδημοσιεύθηκαν πολλὰ βιβλιογραφικὰ σημειώματα. Ἐξ ἄλλου ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κέντρου (Συνεδρία 2.7.1980) ἐνέκρινε τὴν ἔνταξη στὴ σειρὰ τῶν αὐτοτελῶν ἐκδόσεων τοῦ Κέντρου Φιλοσοφίας τοῦ ἔργου τοῦ κ. Ἰωάννου Καρᾶ, Ἐρευνητοῦ τοῦ Κέντρου Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν τοῦ Ε.Ι.Ε., Οἱ φυσικὲς - θετικὲς ἐπιστήμες στὴν περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας, τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ συγχρόνως ἀπογραφή τοῦ ἐκδεδομένου καὶ τοῦ ἀνεκδότου ἐπιστημονικοῦ ἔργου τῶν Ἑλλήνων φιλοσόφων τῆς Τουρκοκρατίας. Ἐλπίζεται ὅτι ἡ ἐκτύπωση τοῦ βιβλίου θὰ ἀρχίσῃ κατὰ τὰ τέλη 1981, ἀφοῦ ὁ συγγραφεὺς ὀριστικοποιήσῃ τὸ κείμενό του σύμφωνα μὲ τὸν χαρακτῆρα τῶν ἐκδόσεων τῆς Ἀκαδημίας. Ἐπίσης ἐνεκρίθη αἴτηση τῆς Συντάκτου τοῦ Κέντρου κυρίας Α. Κελεσίδου - Γαλανοῦ γιὰ τὴν ἔκδοση διὰ τοῦ Κέντρου Φιλοσοφίας τῆς μελέτης τῆς Ἡ ἐννοιὰ τῆς σωτηρίας στὴν πλατωνικὴ πολιτικὴ φιλοσοφία καὶ ἀναμένεται ἡ ὑποβολὴ τοῦ ἔργου γιὰ τὴν τελικὴ ἔγκριση.

Ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κέντρου καὶ ἡ Σύγκλητος τῆς Ἀκαδημίας ἐνέκριναν τὴν ἀπὸ 20.11.1980 ἀπασχόληση ὑπὸ τὴν ἐποπτεία τοῦ Προέδρου τοῦ Κέντρου κ. I. Ν. Θεοδωρακοπούλου καὶ μὲ ἀποζημίωση κατ' ἀποκοπὴν τῶν διδακτῶν Α. Πόταγα καὶ Π. Δάφνου γιὰ τὸ ἔργο τῆς ἐκδόσεως αὐτοτελοῦς τόμου, ὁ ὁποῖος θὰ περιλαμβάνῃ Εἰσαγωγή, τὸ κείμενο τῶν ἀποσπασμάτων τῶν Μιλησίων Προσωκρατικῶν φιλοσόφων μὲ νεοελληνικὴ μετάφραση καὶ ἐρμηνευτικὰς σημειώσεις. Τὸ ἔργο ἐντάσσεται στὸ γενικώτερο πρόγραμμα ἐκδόσεως ἀντιστοίχων τόμων γιὰ κάθε Προσωκρατικὸ φιλόσοφο, πρόγραμμα ποὺ θὰ ἀποτελέσῃ τὸ κύριο ἔργο τοῦ Κέντρου μετὰ τὴν ἔκδοση τοῦ «Λεξικοῦ τῶν Προσωκρατικῶν».

Ὡς πρὸς τὶς προηγούμενες ἐκδόσεις τοῦ Κέντρου Φιλοσοφίας σημειώνεται ὅτι τὸ ἔργο τοῦ G. P. Henderson, Ἡ ἀναβίωση τοῦ ἑλληνικοῦ στοχασμοῦ. Ἡ φιλοσοφία τῆς Τουρκοκρατίας, 1620-1830, τὸ ὁποῖο ἐκυκλοφόρησε τὸν Δεκέμβριον 1977 σὲ 1000 ἀντίτυπα, εἶναι ἤδη ὑπὸ ἐξάντλησιν.

«Φιλοσοφικὴ Βιβλιοθήκη Κληροδοτήματος Ἑλλῆς Λαμπρίδου».— Ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κέντρου, ἀρμοδία γιὰ τὴν λειτουργίαν τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ ἀνωτέρω Κληροδοτήματος ὡς Παραρτήματος τοῦ Κέντρου Φιλοσοφίας, ἐνέκρινε τὶς ἀναγκαῖες ἐνέργειες γιὰ τὴν συγκέντρωση τῶν περιουσιακῶν στοιχείων καὶ τοῦ Ἀρχείου τοῦ Κληροδοτήματος ὡς καὶ τὴν ἀποδέσμευση τοῦ διαμερίσματος τῆς ὁδοῦ Ὑψηλάντου 9, ὅπου θὰ λειτουργήσῃ ἡ Βιβλιοθήκη. Ἦδη ἐν ὄψει συζητήσεως τῆς σχετικῆς δικαστικῆς ἀγωγῆς τῆς Ἀκαδημίας ἐπετείχθη συμφωνία μὲ τοὺς προστατευομένους ἐνδεχομένως ἀπὸ τὸν νόμο περὶ ἐπαγγελματικῆς στέγης ἐνοικιαστῶν, οἱ ὅποιοι θὰ ἀποχωρήσουν πρὸ τῆς 15.6.1981. Ἐρρυσμίσθησαν ἐπίσης θέματα ἀναπροσαρμογῆς ἐνοικίου τοῦ ἐτέρου ἀκινήτου, εἰσεπράχθησαν συγγραφικὰ δικαιώματα ἀπὸ οἶκον τῶν Η.Π.Α., παρελήφθη καὶ ἐτακτοποιήθη σὲ εἰδικὰ κυτία μεγάλο μέρος τοῦ Ἀρχείου τῆς διαθέτιδος καὶ ἔγινε ἐνέργεια γιὰ τὴν τακτοποίηση (δυνατότητα κινήσεως) τῶν καταθέσεων τοῦ Κληροδοτήματος σὲ Τράπεζα τοῦ Λονδίνου.

Ἄλλες δραστηριότητες τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κέντρου.— Ἡ Ἐφορευτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Κέντρου ἔλαβε γνῶσιν τῶν Ἐκθέσεων τοῦ προηγούμενου ἔτους καὶ ἐχορήγησε καὶ κατὰ τὸ 1980 στὶς κυρίες Α. Κελεσίδου-Γαλανοῦ, Μ. Δραγώνα-Μονάχου καὶ Γ. Ἀλατζόγλου-Θέμελη μηνιαία ἐπιστημονικὴ ἄδεια γιὰ τὴν προώθηση συγγραφικῆς ἐργασίας, γιὰ τὴν ὁποία ὑπέβαλαν ἀναλυτικὸ πρόγραμμα. Οἱ ἐργασίες αὐτὲς προορίζονται γιὰ δημοσίευση στὴν Ἐπετηρίδα τοῦ Κέντρου ἢ αὐτοτελῶς.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου καὶ ἡ συντάκτης κυρία Κελεσίδου-Γαλανοῦ συντάξαν καὶ κατὰ τὸ 1980 πολλὰ βιβλιογραφικὰ σημειώματα γιὰ νέα ἑλληνικὰ φιλοσοφικὰ βιβλία, τὰ ὁποῖα δημοσιεύονται στὴν Γαλλικὴ Bibliographie de la Philosophie. Μὲ τὴν ἐποπτεία τοῦ Προέδρου τοῦ κ. Ι. Ν. Θεοδωρακοπούλου τὸ Κέντρον Φιλοσοφίας ἀποτελεῖ τὸν ἀνταποκριτὴ τῆς Γαλλικῆς Βιβλιογραφίας γιὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου καὶ ἡ συντάκτης κυρία Δραγώνα-Μονάχου ἀνέπτυξαν δραστηριότητα ὡς μέλη τοῦ Δ. Σ. τῆς «Ἑλληνικῆς Φιλοσοφικῆς Ἑται-

ρείας», ἐκλεγέντα ἀπὸ τὴν τελευταία Γενικὴ Συνέλευση τῶν μελῶν τῆς (ὁ πρῶτος ὡς Γεν. Γραμματεὺς). Στὴ σειρὰ τῶν Ἐπιστημονικῶν Συνεδριάσεων τῆς Ἐταιρείας προέβησαν σὲ Ἀνακοινώσεις μὲ θέματα τῆς εἰδικότητός των οἱ κυρίως Δραγώνα-Μονάχου καὶ Κελεσίδου-Γαλανοῦ. Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου καὶ ὅλοι οἱ συντάκται προέβησαν ἐπίσης σὲ Ἀνακοινώσεις στὶς δύο σειρὰς Ἐπιστημονικῶν Ἀνακοινώσεων, τὶς ὁποῖες ὠργάνωσε ὁ Σύλλογος τοῦ ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου προσεκλήθη ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν τῆς Σοβιετικῆς Ἀρμενίας στὸν ἑορτασμὸ τῶν 1500 χρόνων τοῦ ἀρμενίου σχολιαστοῦ τοῦ Ἀριστοτέλους Δαβίδ καὶ ὠμίλησε στὴν ἐναρκτήρια δημοσίᾳ συνεδρία τῆς Ἀκαδημίας στὸ Ἐρεβάν τῆς Ἀρμενίας μὲ θέμα «Δαβίδ ὁ Ἀρμένιος καὶ οἱ βυζαντινοὶ σχολιασταὶ τοῦ Ἀριστοτέλους». Ἐπίσης παρουσίασε στὸ Ἰνστιτοῦτο Φιλοσοφίας τῆς Ἀκαδημίας τῆς Μόσχας, ὅπου μετέβη ἐν συνεχείᾳ ὡς προσκεκλημένος του, τὸ ἔργο τοῦ Κέντρου Φιλοσοφίας καὶ ἰδιαίτερος τὸ ὑπὸ ἔκδοσιν «Λεξικὸν τῶν Προσωκρατικῶν». Ἀπὸ τὴν ἐπαφὴν αὐτὴν προέκυψε χρήσιμη γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Κέντρου ἐπικοινωνία μὲ Ρῶσσο συνάδελφο ἐλληνικῆς καταγωγῆς, εἰδικὸ στὴν Προσωκρατικὴ Φιλοσοφία.

Τέλος τὸ Κέντρον Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Φιλοσοφίας ἐξυπηρέτησε καὶ ἐφέτος νέους ἐπιστήμονας καὶ ἄλλους ἐνδιαφερομένους μὲ βραχυπρόθεσμο δανεισμὸ βιβλίων καὶ ἄλλη ἐπιστημονικὴ καθοδήγηση.

Ἀθῆναι, 15 Δεκεμβρίου 1980

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Κέντρου
Λίνος Γ. Μπενάκης